

W prastarej kieleckiej świątyni

7 maja jest dniem wyjątkowym, zarówno dla wiernych z naszej parafii, jak i dla wszystkich kielczan oraz diecezjan. Tego dnia przypada uroczystość Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej, której wizerunek widnieje na obrazie, znajdującym się w nawie bocznej Bazyliki Katedralnej. Obraz ten został ukoronowany przez Ojca Świętego Jana Pawła II w Masłowie w dniu 3 czerwca 1991 r. W tym samym roku Stolica Apostolska ustanowiła „Matkę Łaski Bożej” patronką naszego miasta.

Z tej właśnie okazji pragniemy przybliżyć czytelnikom Głosu Akcji Katolickiej charakterystykę obrazu Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej, a w szczególności zwrócić uwagę na jego wyjątkowość, gdzie Matka Boża nie skupia uwagi na sobie, ale kieruje ją ku postaci swojego syna Jezusa Chrystusa. Stąd wniosek, że Maryja zawsze prowadzi nas do Pana Jezusa. Ponadto ojciec Jan Strumiłowski OCist wyjaśnia znaczenie tytułu „Matki Łaski Bożej”, a Pasterz Diecezji Kieleckiej ks. Biskup Jan Piotrowski w wywiadzie mówi o znaczeniu tego kultu dla całej diecezji.

Wizerunek Łaskawej Pani od pokoleń przyciąga przed swoje oblicze wielu wiernych. Pielgrzymi z całej Polski przed Maryją wyrażają swoją wdzięczność oraz przez Jej wstawiennictwo wypraszają błogosławieństwo Boże i wiele łask, o czym możemy się przekonać poprzez liczne świadectwa pątników.

Dumni z dziedzictwa duchowego jakim jest diecezjalne sanktuarium MBŁK zachęcamy do zapoznania się z treścią kolejnego numeru gazetki oraz szerzenia kultu Maryi poprzez uczestnictwo w nabożeństwach Maryjnych.

Agnieszka Janecka

Sekretarz POAK Parafii Katedralnej

Obraz malowany na płótnie przedstawia Maryję w popiersiu, z Dzieciątkiem Jezus na lewym ramieniu, prawą zaś ręką wskazującą na Bożego Syna. Taki typ przedstawienia zapożyczony został z malarstwa bizantyjskiego i nazywany jest Hodegetrią. Pierwszy wizerunek Matki Bożej ukazanej w ten właśnie sposób znajdował się w Konstantynopolu, w klasztorze ton Hodegon, to znaczy w klasztorze przewodników, gdzie mieszkali i pracowali mnisi, opiekujący się ludźmi niewidomymi, m.in. pomagając im znaleźć właściwą drogę. To dlatego Matka Boża tak przedstawiana, określana jest jako Przewodniczka: wskazując na Chrystusa przypomina nam, że to On jest naszą Drogą, Pra-

wdą i Życiem. Malowidło powstało około roku 1600, być może w Krakowie, a ufundowane zostało przez krakowianina Wojciecha Piotrowskiego. Od samego początku obraz darzony był przez wiernych wyjątkową czcią, a liczne wota zawieszane w jego pobliżu stanowiły świadectwo łask otrzymanych za wstawiennictwem Matki Bożej. Maryja trzyma przy swoim sercu Jezusa i ręką wskazuje na Niego. Jezus trzyma w jednej ręce książkę, a drugą ręką błogosławi. Możemy się domyśleć, że jest to Księga Dobrej Nowiny, zawierająca to wszystko co Bóg pragnie przekazać ludziom, aby wszyscy osiągnęli Niebo. Maryja jest najlepszą uczennicą Jezusa. Przez całe swoje życie podobała się Bogu. Jako nasza najlepsza Matka mówi, uczynicie wszystko, co mój Syn wam powie. Dlatego do Niej Kościół stosuje tytuły: „Orędowniczki, Wspomożycielki, Pomocnicy, Pośredniczki” (por. KK 62).

Przez wieki pobożność katolicka nadawała Najświętszej Maryi Pannie różne tytuły. Niektóre z nich doczekały się ogłoszenia ich dogmatami, jak na przykład tytuł Niepokalanej, zawsze Dziewicy czy Wniebowziętej. Inne tytuły, aczkolwiek nie zostały zdefiniowane w formie dogmatów, to jednak są mocno zakorzenione w Tradycji, pobożności i liturgii Kościoła. Wszystkie jednak wyrażają jakąś prawdę o Maryi, wskazując na jej szczególne miejsce w duchowości i pobożności wiernych. Jednym z takich tytułów jest tytuł Matki Bożej Łaskawej. Bezpośrednio nawiązuje on do faktu, że Maryja jest Matką Chrystusa, który wysłużył nam wszelkie łaski. Stąd też w pełnej formie ten tytuł brzmi: „Maryja, Matka Łaski Bożej”. Logika jest tutaj więc oczywista: skoro Maryja jest Matką Zbawiciela, który jest źródłem łaski Bożej, to może być ona nazywana Matką teźże łaski. Łaska bowiem w ścisłym znaczeniu to samo działanie Boga, sam Chrystus mieszkający w duszy chrześcijanina. Ponadto należy zauważyć, że w duchowości i pobożności Maryja jest nazywana także Matką Kościoła i Matką wszystkich wierzących. Zatem odgrywa ona szczególną rolę w rodzeniu Chrystusa także w duszy wierzących. Niektórzy święci zwykli

mawiać, że to Maryja będąc naszą Matką rodzi w nas Chrystusa albo że też rodzi ona nas dla wiary, rodzi w nas dziecięstwo Boże, a przez to też jest właśnie matką Kościoła. Przypomnijmy, że Kościół jest nie tylko zgromadzeniem i wspólnotą ludzi wierzących, ale jest Mistycznym Ciałem Chrystusa. Skoro więc Maryja jest Matką Chrystusa – który jest głową Kościoła, to jest także Matką Jego Mistycznego Ciała.

W dalszym znaczeniu tytuł ten koresponduje także z tytułem Matki Bożej Pośredniczki Łask, albo nawet, mówiąc bardziej radykalnie Pośredniczki Wszelkich Łask lub Wszechpośredniczki Łask. Tytuł ten w obecnych czasach budzi pewne kontrowersje wśród niektórych wierzących. Związane są one z faktem, że w Kościele jedynym pośrednikiem między Bogiem a ludźmi jest Chrystus Pan. Wydawać by się zatem mogło, że pośrednictwo Maryi jest tutaj co najmniej zbędne, albo że jej pośrednictwo stanowi jeszcze jeden, niepotrzebny szczebel w pośrednictwie między Bogiem a ludźmi. Jest to oczywiście teza fałszywa, wywodząca się z myślenia protestanckiego. Owe kontrowersje szczególnie przybrały na sile w dobie Soboru Watykańskiego II i po Soborze. Jednakże sam Sobór stosuje tytuł Pośredniczki względem Maryi i tłumaczy, że pośrednictwo

Maryi nie jest pośrednictwem konkurencyjnym względem jej Syna, ale że jest ściśle związane z pośrednictwem Chrystusa. Mówiąc inaczej, Maryja jest pośredniczką w Synu. Zaznaczyć jednak należy, że w pobożności katolickiej Maryję uważano nie tylko za pośredniczkę realizującą jedyne pośrednictwo Syna, ale także jako pośredniczkę między ludźmi a Chrystusem. Gorącym orędownikiem takiego rozumienia pośrednictwa Maryi był np. św. Bernard z Clairvaux. Tłumaczył on, że takie pośrednictwo jest stosowne, gdyż Chrystus, chociaż jest naszym Zbawicielem tak bardzo nam bliskim, to jednak będzie też sędzią nas grzeszników. Z tego względu wyrazem Bożego miłosierdzia jest uczynienie Maryi naszą pośredniczką u Syna, wszak jest ona przecież naszą Matką. To twierdzenie podkreślał i potwierdził także św. Jan Paweł II. Nauczanie o Maryi jako Pośredniczce Wszelkich Łask jest zakorzenione oczywiście w samym nauczaniu biblijnym. Na weselu w Kanie Galilejskiej, aczkolwiek Chrystus dokonał cudu przemienienia wody w wino, przez co zapobiegł poważnym kłopotom weselników, to jednak uczynił to na wyraźną prośbę swojej Matki. Zatem niesłuszne jest postrzeganie Maryi jako kogoś obok Chrystusa, kto może stanowić dla Niego opo-

zycję lub konkurencję. Świętość Maryi polega właśnie na tym, że całe jej życie jest skoncentrowane na Chrystusie. Maryja cała jest oddana Chrystusowi, cała w Niego wsłuchana i cała realizująca plan Boży. Przecież nawet kiedy mówimy o Maryi, to pierwszym i najważniejszym tytułem, którym ją określamy jest tytuł Matki Bożej. Oznacza to, że właśnie tak ją określamy: jej tożsamość nie wynika z niej samej, ale z jej relacji do Chrystusa i to relacji wyjątkowej, bo macierzyńskiej. Maryja nie jest zatem zwykłą kobietą, której przygodną misją było zrodzenie Chrystusa – ona jest cała i najbardziej właściwie Matką Bożą. Boże macierzyństwo określa jej istotę. I właśnie ta niezwykła więź, to całkowite oddanie się Chrystusowi, które sprawia, że wszystko w Maryi należy do Chrystusa i jest Jemu podporządkowane sprawia, że ma ona szczególną rolę w Jego misji. Można powiedzieć, że misja Maryi jest misją jej Syna. Zresztą, to zaangażowanie na rzecz misji Zbawienia świata w Chrystusie jest szczególnie widoczne. Maryja naprawdę odegrała wyjątkową rolę w planie zbawienia. Na jej słowie podczas zwiastowania naprawdę zawisło zbawienia świata. I tę prawdę też Kościół czci i wyraża zarówno w pobożności jak i w liturgii używając tytułów Matki Bożej

Łaskawej czy (Wszech)pośredniczki Łask, zezwalając na celebrowanie liturgicznych uroczystości

wychwalających kryjące się za tymi tytułami tajemnice zbawienia.

O. Jan Strumiłowski OCist – dr hab. teologii dogmatycznej, wykładowca Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach oraz w Katowicach Panewnikach

Maryja zawsze prowadzi nas do Pana Jezusa...

Fragment wywiadu z Biskupem Janem Piotrowskim

Katarzyna Bernat: Dnia 7 maja przypada odpust Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej. Ksiądz Biskup zwraca uwagę na ten odradzający się kult.

Biskup Kielecki Jan Piotrowski: Ostatnie czasy przywołują na pamięć przede wszystkim wizytę apostołską w Kielcach świętego Jana Pawła II z 3 czerwca 1991 roku. Owocem tej wizyty była koronacja obrazu Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej, która czczona jest w naszym kościele katedralnym od 1600 roku oraz ustanowienie Matki Bożej Łaskawej Patronką Miasta Kielce. Ojciec Święty chciał wyrazić szacunek dla miasta, które go przyjęło, gdzie mógł wygłosić słowo Boże, a szczególnie w Masłowie tę pamiętną homilię o czwartym przykazaniu: „Czcij ojca swego i matkę swoją”. Cieszę się, że powracamy do tradycji odpustu ku czci Matki Bożej Łaskawej i uroczystości związanej z tym świętem. Był czas kiedy wy-

chodziliśmy na ulice naszego miasta, kiedy zapraszaliśmy wszystkich mieszkańców, aby przez wstawiennictwo Matki Najświętszej wypraszać łaski i błogosławieństwo dla swoich małżeństw, rodzin, całej społeczności miasta i diecezji.

KB.: Jakie znaczenie dla nas ma fakt, że Matka Boża Łaskawa jest Patronką Kielc?

JP.: Pod tym względem Kielce nie są wyjątkowe, bo są miasta, które mają swoich świętych patronów od bardzo dawna. Jednak jest to punkt odniesienia dla wszystkich mieszkańców niezależnie od wrażliwości duchowej oraz przeżywania wiary. Świadectwem kultu Matki Bożej Łaskawej jest obecność wiernych nie tylko z Kielc, ale z całej diecezji, którzy od wczesnych godzin porannych przybywają do katedry, aby u stóp Matki Łaskawej modlić się. Ten obraz jest wyjątkowy, ekspresyjny, mówiący choćby przez ciekawą postać Pana Jezusa. Matka Boża nie zatrzymuje

Uwagi na sobie, ale prowadzi ku Temu, który wszystko może, abyśmy mieli życie w obfitości. Jednak ta obfitość zależy poniekąd od naszych codziennych wyborów. Jeżeli się żyje wartościami dobra,

piękna, miłości, a przede wszystkim dobrze rozumianej wolności, to sam człowiek jest lepszy, a dzięki niemu świat w jakim żyje także staje się lepszy.

Modlitwa do Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej

Matko Chrystusowa, Maryjo!
Matko Świętokrzyskiej Ziemi
i Patronko naszego miasta!
Już od dawna z Twego obrazu
w kieleckiej katedrze spoglądasz na nas.
Cicha i skromna,
tak bardzo podobna do naszych ziemskich matek
zapraszasz do siebie tych,
którzy Tobie ufają i oczekują pomocy.
Przychodzimy do Ciebie z ufnością
wierząc w Twoje przemożne orędownictwo u Boga.
Przynosimy Ci nasz trud codzienny,
nasze radości i nasze nędze. Wstawiaj się za nami do Boga,
bo trzeba nam światła i mocy,
potrzebne nam miłosierdzie, gdy słabniemy i upadamy,
potrzebna nam łaska, aby żyć według Bożych przykazań.
Polecamy Ci, Matko, Kościół na Ziemi Świętego Krzyża.
Weź w swą opiekę naszych biskupów, kapłanów i lud wierny.
W Twoje matczyne ręce oddajemy dzieci i młodzież,
małżeństwa i rodziny, cierpiących a zwłaszcza tych,
którzy już kończą ziemską drogę.
Maryjo, Matko i Pani Świętokrzyskiej Ziemi,
przygarnij nas do Twego serca pełnego łaski Bożej.
Matko przyjmij, Matko nie opuszczaj,
Matko prowadź nas do nieba. Amen.

Litania do Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej

Kyrie, elejson, Chryste, elejson, Kyrie, elejson.

Chryste, usłysz nas, Chryste, wysłuchaj nas.

Ojczy z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami

Synu, Odkupicielu Świata Boże, zmiłuj się nad nami

Duchu Święty, Boże, zmiłuj się nad nami

Święta Trójco, jedyny Boże, zmiłuj się nad nami

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, niepokalana świątynio Trójcy

Przenajświętszej, módl się za nami

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, najmiłszy Przedmiocie miłości Ojca

Przedwiecznego

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, przeczysty Przybytku Słowa Wcielonego

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, oblubienico Ducha Świętego

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, jaśniejący Tronie chwały

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, zachowana od zmaży grzechu

pierworodnego

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, z Sercem Jezusa najściślej zjednoczona

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, błogosławiona między niewiastami

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, niewyczerpana skarbnico łask

Jezusowych

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, bezpieczne schronienie serc naszych

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, niezawodne odrodzenie dusz

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, uzdrowienie Chorych

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, Dziewico słuchająca

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, Dziewico modląca się

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, Dziewico rodząca

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, Dziewico ofiarująca

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, Nauczycielko pobożności

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, można stolico miłosierdzia

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, bezpieczna ucieczko grzeszników

Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa, słodka nadziejo konających

K. Módl się za nami Najświętsza Maryjo, Panno Łaskawa.

W. Abyśmy się stali godnymi obietnic Chrystusowych.

Módlmy się, Boże, któryś przez macierzyństwo Niepokalanej Dziewicy raczył rodzajowi ludzkiemu udzielić łaski odkupienia, spraw abyśmy błogosławionym widokiem Tej, którą Matką łaski Bożej nazywamy na ziemi, cieszyli się w niebie na wieki. Przez Chrystusa Pana naszego. Amen.

REDAKCJA GŁOSU AKCJI KATOLICKIEJ

ks. J. Malewski, ks. D. Dzienniak, B.Tomczyk,
M. Urbańska, A. Janecka, N.Papucka, E. Domagała
akcjakatolicka.diecezja.kielecka.pl

